

Sisäministeriö

Vasemmistoliiton lausunto hallituksen esityksestä uudeksi rahankeräyslaiksi

Vasemmistoliitto suhtautuu myönteisesti esitettyihin päälinjauksiin rahankeräyslain muuttamiseksi.

Kuten lakiesityksessä todetaan lakimuutoksella voi olla kansalaisaktiivisuutta lisääviä vaikutuksia. Rahankeräys voi olla puolueille ja kansalaisjärjestöille keino sitouttaa kansalaisia paremmin mukaan toimintaansa, suomalaiseen päätöksentekoon ja osaksi demokraattista järjestelmää. On perusteltua puolue- ja kansalaisjärjestötoiminnan sekä demokratian kannalta tehdä kansalaisille puolueiden toiminnan taloudellinen tukeminen helpommaksi. Käytännössä tämä edellyttää koko rahankeräysprosessin selkiyttämistä ja helpottamista kerääjän näkökulmasta.

Lakimuutoksessa on erityisen hyvää se, että esityksessä huomioidaan paremmin sosiaalisen median ja internetin käyttäminen. Tältä osin lain päivittäminen nykypäivän todellisuutta ja käytäntöjä vastaavaksi on tervetullutta ja perusteltua.

Lakiesityksen olennaisin muutos rahankeräystä suorittavan näkökulmasta on painopisteen muutos valvonnasta itsesääteilyyn. Rahankeräysluvan hakemisen vaihtaminen ilmoitusmenettelyyn maistraatille on perusteltu muutos puolue toiminnan näkökulmasta. Tämä keventää hallintoa ja helpottaa rahankeräysprosessia rahankerääjän näkökulmasta perustellummalle tasolle. Tämän hetkisiä käytäntöjä voidaan pitää liian raskaina ja epävarmoina.

Samalla tulee kuitenkin muistaa, että kokonaisuudessaan myös puolueiden etu on se, että jälkikäteisvalvonta toimii, jotta kansalaisten luottamus lahjoitustoimintaa kohtaa pysyy ennallaan ja jopa paranee. Rahankeräyksen toimeenpanemiseen oikeutettujen määrän lisääntymiseen ja rahankeräyksen toimeenpanon aloittamiseen ilman etukäteisvalvontaa voidaan katsoa liittyvän korkeampi riski petokselliseen ja laittomaan toimintaan, kuten lakiesityksessä todetaan. Puolue toiminnan, demokratian ja avoimen yhteiskunnan kannalta on kaikkien etu, että jälkikäteisvalvonta on mahdollisimman hyvin toimivaa, mutta niin, ettei se aiheuta puolueille kohtuutonta selvitys- ja raportointityötä tilitysten yhteydessä.

Helsinki 13.11.2014

Vasemmistoliitto r.p.

Marko Varajärvi
puoluesihteri